

Asia: VN/35463/2024

Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä ja hallituksen esitysluonnoksesta luottolaitosdirektiivin ja EMIR-direktiivin muutosdirektiivien täytäntöön panemiseksi

Työryhmän mietintö

Toimiluvan peruminen luottolaitoksen osalta, joka on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaa

-

Merkittävän omistusosuuden hankkiminen luottolaitoksesta

Finanssivalvonnalla on Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b § 1 momentin mukaan velvollisuus kahden arkipäivän kuluessa velvollisuus vahvistaa ilmoittajalle vastaanottaneensa saman lain 32 a § 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Finanssivalvonnan vahvistuksesta on käytävä ilmi, sisältääkö ilmoitus vaadittavat selvitykset ja, jos ilmoitus ei sisällä kaikkia vaadittavia selvityksiä, tieto puuttuvista selvityksistä. Vahvistuksesta on lisäksi käytävä ilmi ilmoituksen käsittelyaika. Määräaikaa omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottovahvistuksesta ehdotetaan muutettavaksi luottolaitosdirektiivin 22 artiklan 2 kohdan muutetun ensimmäisen alakohdan mukaisesti pidennettäväksi siten, että vahvistus on lähetettävä kymmenen arkipäivän kuluessa.

Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:n mukaan käsitellään myös muiden Finanssivalvonnan valvottavien kuin luottolaitosten merkittävien omistusosuuksien muutosilmoituksia. Omistusmuutosilmoitus tehdään Finanssivalvonnalle tyypillisesti sen jälkeen, kun kauppasopimus, jossa omistusmuutoksesta sovitaan, on allekirjoitettu. Suomen Asianajat toteaa ehdotetun muutoksen tästä syystä todennäköisesti pidentävän myös muiden valvottavien omistusosuuksien muutosilmoitusten käsittelyaikaa. Samalla pitenee myös transaktion allekirjoittamisen ja täytäntöönpanon välinen aika, mikä lisää osapuolten transaktiokuluja. Suomen Asianajajien käsityksen mukaan luottolaisdirektiivin muutosdirektiivi ei estä direktiivissä säädettyä 10 arki-päivää lyhyempää kahden arkipäivän aikaa lähettää vastaanottovahvistus. Jos pidempi aika lähettää vahvistus on muista syistä tarkoituksenmukainen, Suomen Asi-anajat ehdottaa, että luottolaitosten omistusmuutosilmoitusten vastaanottovahvistuksille säädetään muita valvottavia koskevia ilmoituksia pidempi 10 arkipäivän määräaika.

Yritysjärjestelyjen, merkittävien varojen tai velkojen luovutuksen sekä toisesta yrityksestä hankittavan merkittävän omistusosuuden hankinnan valvonta

-

Tietojenvaihto toimivaltaisen valvontaviranomaisen ja veroviranomaisen välillä

-

Kryptovaroja koskevat uudet säännökset

-

Omistusyhteisöjen luvanvaraisuus

-

Sijoituspalveluyritysten luottolaitostoimilupa

-

Luottolaitoksen johtoa koskevat vaatimukset

-

Kestävyyteen liittyvät uudet säännökset

-

Luottolaitosten valvonta

-

EU:n vakavaraisuusasetukseen perustuvan kansallisen liikkumavaran käyttäminen (artikla 465)

- Lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti option käyttämisen tai käyttämättä jättämisen vaikutuksista

-

Lisäpääomavaatimukset

-

Hallinnolliset seuraamukset ja uhkasakko

-

Kolmannen maan luottolaitosten sivuliikkeet

-

EMIR

Muut huomiot työryhmän mietinnöstä

ETA-alueen sisämarkkinat mahdollistavat palvelujen tarjonnan sijoittautumisvapauden (sivuliike) ja palvelujen tarjoamisen vapauden (rajat ylittävä toiminta) perusteella. Suomalaiseen pankkilainsäädäntöön sisältyy käytännössä käyttökelpoinen menettely, jossa pankki voi jakautumista muistuttavassa menettelyssä luovuttaa liiketoimintaansa (sekä velat että niihin liittyvät varat) toiselle pankille tai muulle vastaanottajalle. Muiden ETA-alueen lainsäädäntöön ei välttämättä sisälly vastaavaa menettelyä.

Suomessa toimii tällä hetkellä selkeästi useampien ETA-luottolaitoksen sivuliikkeitä kuin suomalaisia liikepankkeja. Liikepankkilain 4 luvun liiketoiminnan luovutusta koskevia säännöksiä sovelletaan lain alkuperäisen hallituksen esityksen (HE 180/2001) mukaan myös luovutuksen tapahtuessa ulkomaiselle luottolaitokselle tai muulle ulkomaiselle yritykselle, jollei vastaanottavan yrityksen kotivaltion lainsäädännöstä muuta johdu. Liikepankkilain 4 luvun liiketoiminnan luovutusta koskevat säännökset eivät kuitenkaan voimassa olevan lain mukaan ilmeisesti sovellu tilanteessa, jossa ulkomaisen luottolaitoksen Suomen sivuliike luovuttaa liiketoimintansa suomalaiselle luottolaitokselle.

Suomen Asianajajat pitää tärkeänä, että esimerkiksi ulkomaisten luottolaitosten Suomen sivuliikkeen liiketoimintojen luovutus olisi mahdollista toteuttaa liikepankkilain menettelyä noudattaen tarvittavassa laajuudessa rahoitusmarkkinoiden tehokkaan toiminnan edellyttämien yritysjärjestelyjen toteuttamiseksi erityisesti silloin, jos luovuttavan luottolaitoksen kotivaltion sääntely ei tunne vastaavan kaltaista luovutusmekanismia. Vaikka luottolaitoksen kotivaltion laki on olennainen yhtiöoikeudellisten kysymysten ja valvonnan järjestämisen osalta, olisi tärkeää varmistaa, ettei Suomen lainsäädäntö ainakaan asettaisi estettä tällaiselle luovutukselle.

Virkatyönä valmisteltu hallituksen esitys

Virkamiehiä ja hallintoelimen jäseniä koskeva karenssi

Ehdotetun 17 b § 2 momentin mukaan Finanssivalvonnan tulisi tehdä karenssipäätös kuukauden kuluessa saatuaan ilmoituksen henkilön siirtymisestä karenssisäännösten piirissä olevan valvottavan palvelukseen. Suomen Asianajajien käsityksen mukaan virkahenkilön irtisanomisaika voi lyhimmillään olla vain kahden viikon mittainen. On mahdollista, että virkahenkilön uusi toimi valvottavan palveluksessa alkaisi välittömästi henkilön irtisanomisajan päätyttyä.

Finanssivalvonnan olisi Suomen Asianajajien näkemyksen mukaan tehtävä päätös karenssista aina virkahenkilön irtisanomisajan kuluessa, ettei virkahenkilö joudu varmuuden vuoksi odottamaan kuukautta Finanssivalvonnan päätöstä ennen aloittamistaan valvottavan palveluksessa (eli esimerkiksi vielä kaksi viikkoa henkilön virkasuhteen päätyksen jälkeen). Irtisanomisajan ja Finanssivalvonnan käsittelyajan erilainen pituus rajoittaa tosiasiallisesti virkahenkilön perustuslain 18

§:ssä säädettyjä elinkeinon ja ammatin harjoittamisen vapauksia. Virkahenkilölle ehdotetaan maksettavaksi korvausta vain karenssin ajalta, joten jos karenssia ei aseteta, ei virkahenkilö saa lähtökohtaisesti korvausta kyseisen esimerkin mukaisessa tilanteessa kahden viikon jaksolta.

Suomen Asianajajat myös huomauttaa, että virkahenkilöön sovellettavan mahdollisen karenssiajan pituus on todennäköisesti merkittävä tieto virkahenkilön palkkaavan valvottavan näkökulmasta. Karenssiajan potentiaalinen skaala on suuri erityisesti johtoryhmän jäsenillä ja johtokunnan jäsenillä ja johtajilla (johtoryhmässä 3–12 kuukautta). Jos karenssiajan pituus ei ole virkahenkilön tiedossa virkasuhteen alusta saakka (ml. tämän siirtyessä uuteen tehtävään valvojan sisällä), pitää Suomen Asianajajat todennäköisenä, että tällainen epävarmuus heikentää merkittävästikin virkahenkilöiden asemaa työmarkkinoilla verrattuna muihin kandidaatteihin.

Suomen Asianajajat myös huomauttaa, että virkahenkilöön sovellettavan mahdollisen karenssiajan pituus on todennäköisesti merkittävä tieto virkahenkilön palkkaavan valvottavan näkökulmasta. Karenssiajan potentiaalinen skaala on suuri erityisesti johtoryhmän jäsenillä ja johtokunnan jäsenillä ja johtajilla (johtoryhmässä 3–12 kuukautta). Jos karenssiajan pituus ei ole virkahenkilön tiedossa virkasuhteen alusta saakka (ml. tämän siirtyessä uuteen tehtävään valvojan sisällä), pitää Suomen Asianajajat todennäköisenä, että tällainen epävarmuus heikentää merkittävästikin virkahenkilöiden asemaa työmarkkinoilla verrattuna muihin kandidaatteihin.

Valvontaviranomaisen toiminnallinen riippumattomuus (8, 9 ja 11 §)

-

Eturistiriitailmoitus (16 §) ja sisäpiiri-ilmoitus (16 a§)

-

Kaupankäynnin rajoitukset (16 b §)

-

Hallinnolliset seuraamukset

-

Muut huomiot virkatyönä valmistellusta hallituksen esityksestä

-

Veikkonen Jonni
Suomen Asianajajat

